

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě rozhodl v senátě složeném z předsedy senátu Mgr. Jiřího Gottwalda a soudců JUDr. Daniela Spratka, Ph.D. a JUDr. Petra Hluštíka, Ph.D. ve věci

žalobců:

a) B. M.

b) E. M.

oba zastoupeni advokátem JUDr. Radimem Kubickou, MBA
sídlem O. Lysohorského 702, 738 01 Frýdek - Místek

proti
žalovanému:

Český báňský úřad

sídlem Kozí 748/4, 110 00 Praha 1

za účasti
osoby zúčastněné
na řízení:

OKD, a. s.

sídlem Stonavská 2179, 735 06 Karviná-Doly
zastoupen advokátem JUDr. Vladimírem Jirouskem
sídlem Preslova 361/9, 702 00 Ostrava – Moravská Ostrava

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 11. 6. 2018, č. j. SBS 16708/2018/ČBÚ-21/2

takto:

- I. Žaloba **se zamítá**.
- II. Žádny z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.
- III. Osoba zúčastněná na řízení **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Žalobci se žalobou ze dne 27. 8. 2018 domáhají zrušení v záhlaví specifikovaného rozhodnutí žalovaného ze dne 11. 6. 2018, kterým bylo zamítnuto odvolání žalobců proti rozhodnutí Obvodního báňského úřadu pro území krajů Moravskoslezského a Olomouckého ze dne 26. 3. 2018. Prvostupňovým rozhodnutím byla společnosti OKD, a.s. povolena hornická činnost – dobývání výhradního ložiska v dobývacím prostoru Karviná - Doly I na Důlním závodě 1, lokalita Karviná.
2. Žalobci považují napadené rozhodnutí, stejně jako prvostupňové rozhodnutí, za věcně nesprávná, nezákonná a nedostatečně odůvodněná a tedy nepřezkoumatelná a mají za to, že správní řízení, které předcházelo vydání rozhodnutí, je zatíženo vadami. Žalobci jsou přesvědčeni, že ve správním řízení rozhodoval ve věci vyloučený správní orgán, a to Obvodní báňský úřad pro území krajů Moravskoslezského a Olomouckého, když v případě tohoto správního orgánu jsou dány důvodné pochybnosti o nepodjatosti všech úředníků služebně zařazených u tohoto správního orgánu. Je namístě hovořit o tzv. systémové podjatosti, která je dána dlouhodobým působením organizace OKD, a. s., resp. právních předchůdců této organizace, v obvodu působnosti prvostupňového orgánu a také tím, že celá řada pracovníků prvostupňového správního orgánu v minulosti pracovala v rámci organizace OKD, a proto tito pracovníci mohou mít ve vztahu k organizaci OKD, a. s. nadstandardní vztahy. Je nepochybné, že za mnoho desítek let se mezi organizací OKD, a. s., resp. jejími právními předchůdci a mezi prvostupňovým správním orgánem vyvinuly rozsáhlé formální a neformální vztahy a je třeba mít vážné pochybnosti o tom, zda je vůbec možné v uvedeném správním řízení očekávat nezájatý a spravedlivý přístup. Uvedená vada nebyla odstraněna ani žalovaným.
3. Podle žalobců jsou rozhodnutí žalovaného i prvostupňového správního orgánu výsledkem nesprávně zjišťovaného a zjištěného skutkového stavu věci, když prvostupňový orgán své rozhodnutí ve značné míře opíral o znalecké posudky, které nechala vypracovat organizace OKD, a.s., když podklady pro zpracování posudků poskytovala výlučně organizace OKD, a. s., přičemž prvostupňový správní orgán zpracování znaleckých posudků nezažadoval, a to za situace, kdy pro organizaci OKD, a. s. zpracovávají znalecké posudky po mnoho let stále titíž znalci a znalecké ústavy. Je třeba mít důvodné pochybnosti o nepodjatosti těchto znalců, resp. o relevantnosti či nezájatosti jejich znaleckých závěrů. Výsledkem je, že znalecké posudky neodpovídají skutečnosti.
4. Žalobci dále správním orgánům vytýkají, že se řádně nevypořádali s jejich námitkami. V neposlední řadě namítají, že mezi žalobci a organizací OKD, a. s. nebyly dosud vyřešeny tzv. střety zájmů týkající se dotčených pozemků ve vlastnictví žalobců. Je přitom zákonnou povinností žadatele předložit dokumentaci k řešení střetu zájmů.

5. Žalobci nesouhlasí s vydáním povolení k hornické činnosti, když povolená hornická činnost by měla za následek další trvalé poškození a znehodnocení pozemků a staveb, které jsou ve vlastnictví či spoluvlastnictví žalobců. V uplynulém období došlo v důsledku těžební činnosti k poklesu pozemku parc. č. X v k. ú. Staré město u Karviné o cca 100 cm, když tento pozemek bude i nadále dotčen těžební činností organizace OKD, a. s., přičemž s tímto poklesem je spojen růst hladiny vody, mající za následek další znehodnocování tohoto pozemku, který se v důsledku těžební činnosti organizace stane zcela nepoužitelný k čemukoliv. Žalobci dále konstatují, že pozemky parc. č. X a X v k. ú. x jsou dotčeny těžební činností, nacházejí se na tzv. x kopci, který tzv. ujíždí do vytěžené oblasti, přičemž toto ujíždění má za následek zneprístupnění těchto pozemků a jejich znehodnocení, přičemž neutěšený stav se bude zhoršovat a pozemky budou dále více znehodnocovány. Pokles půdy byl v této oblasti mezi lety 2005 a 2014, podle vyjádření OKD, a. s. podaného v jiné věci, o cca 150 cm, což neodpovídá obsahu znaleckých posudků ve správním řízení.
6. Žalovaný navrhl žalobu zamítnout a k jednotlivým žalobním námitkám uvedl, že námitka podjatosti prvostupňového správního orgánu nemá žádnou relevanci ve vztahu k žalobou napadeným rozhodnutím. Dle § 14 odst. 2 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu (dále jen „správní řád“) může účastník namítat podjatost úřední osoby, jakmile se o ní dozví. K námitce se nepřihlédne, pokud účastník o důvodu vyloučení prokazatelně věděl, ale bez zbytečného odkladu námitku neuplatnil. Žalobci námitku podjatosti úředních osob prvostupňového orgánu neuplatnili ani v průběhu řízení před prvostupňovým orgánem, ani v rámci odvolacího řízení a tudíž nebyl žádný důvod, aby se touto domnělou vadou žalovaný jakkoli zabýval. Žalobci namítají podjatost všech zaměstnanců prvostupňového správního orgánu bez jakékoli bližší specifikace; ve smyslu § 14 odst. 1 správního řádu však mohou důvody podjatosti z povahy věci nastat pouze u takové osoby, která se na výkonu pravomoci správního orgánu v daném správním řízení bezprostředně podílí, resp. vůbec podílet může. Rovněž skutečnosti, kterými žalobci odůvodňují podjatost, postrádají jakýkoliv konkrétní základ. Argumentace spočívající v systémové podjatosti je nesmyslná a nepřezkoumatelná a je třeba ji zásadně odmítnout. K námitce nedostatečně zjištěného skutkového stavu žalovaný uvedl, že rozhodnutí prvostupňového správního orgánu se opírá o celou řadu znaleckých posudků, které v dostatečném rozsahu a vzájemných souvislostech hodnotí dopady hornické činnosti v dotčeném území; posudky byly shledány jako dostačující a nebyl dán důvod, aby bylo nařízeno zpracování dalších posudků; posudky jsou zpochybňovány pouze ve spojení s žalobní námitkou nevypořádání střetu zájmů, přičemž žalobci neuvádějí žádné konkrétní skutečnosti, které by zakládaly nedostatečnost či neúplnost a nesprávnost posudků. Žalovaný rovněž nesouhlasí s námitkou, že se správní orgány nevypořádaly a námitkami uplatněnými v průběhu správního řízení. Pokud se týká námitky nevypořádání střetu zájmů, ze znaleckých posudků vyplývá, že povolovanou hornickou činností budou dotčeny pouze dva pozemky ve spoluvlastnictví žalobců, a to parc. č. X a X v k. ú. x, čímž je založeno účastenství žalobců ve správním řízení. Všechny ostatní pozemky se dle znaleckých posudků nacházejí mimo dosah předpokládaných vlivů povolované hornické činnosti. Pozemky parc. č. X a X v k. ú. x jsou v katastru nemovitostí vedeny jako ostatní plocha se způsobem využití neplodná půda. Z katastrální ortofoto mapy vyplývá, že pozemky jsou pokryty souvislým porostem dřevin a nenacházejí se na nich žádné stavby či objekty. Dotčenost těchto pozemků spočívá v tom, že v důsledku povolené hornické činnosti se předpokládá jejich pokles o cca 55 - 95 cm; jiným než tímto způsobem tyto pozemky dotčeny nebudou.

Z ustanovení § 33 zákona č. 44/1988 Sb., o ochraně a využití nerostného bohatství (dále jen „horní zákon“) přitom jednoznačně plyne, že řešení střetu zájmů připadá do úvahy jen tam, kde existuje ohrožený objekt či zájem. Má-li být objekt či zájem ohrožený, musí zde existovat reálná, důkazy podložená hrozba vzniku nějaké újmy a z tohoto existující povinnost těžební organizace uzavřít dohodu o střetu zájmů dle citovaného ustanovení. Za újmu však nelze považovat předpokládaný pokles pozemků; s tímto poklesem by musela být spojena i faktická újma. Vzhledem k charakteru dotčených pozemků a způsobu jejich využívání zde taková újma vzniknout nemůže. Horní zákon pamatuje i na možnost vzniku škod na hmotném majetku v důsledku dobývání výhradních ložisek a ukládá v § 36 povinnost organizaci škodu uhradit, vznikla-li prokazatelně v důsledku těžební činnosti.

7. Osoba zúčastněná na řízení se ve svém vyjádření v plném rozsahu ztotožnila s napadenými rozhodnutími správních orgánů. Má za to, že jsou věcně správná, zákonná, dostatečně odůvodněná a přezkoumatelná; rovněž správní řízení, která rozhodnutím předcházela, nebyla zatížena vadami. Navrhla žalobu zamítnout.
8. Krajský soud přezkoumal v mezích žalobních bodů [§ 75 odst. 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“)] napadené rozhodnutí, přičemž vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování žalovaného (§ 75 odst. 1 s. ř. s.) a dospěl k závěru, že žaloba není důvodná.
9. Ve věci proběhlo u podepsaného soudu dne 15. 5. 2019 ústní jednání, u kterého účastníci setrvali na svých stanoviscích; žalobce i žalovaný odkázali na rozsudek Nejvyššího správního soudu č. j. 2 As 196/2016-33 ze dne 25. 1. 2018.
10. Z obsahu správního spisu soud zjistil, že právní předchůdce osoby zúčastněné na řízení, OKD, a. s., podal dne 18. 9. 2017 u Obvodního báňského úřadu pro území krajů Moravskoslezského a Olomouckého žádost o povolení hornické činnosti – dobývání výhradního ložiska v dobývacím prostoru Karviná – Doly I, na Důlním závodě 1, lokalita Karviná. Žalobci uplatnili dne 31. 10. 2017 námitky, spočívající v tom, hornická činnost trvale poškodí a znehodnotí pozemky a stavby v jejich vlastnictví s tím, že požadovali, aby žadatel předložil doklad o vyřešení střetu zájmů. Ve svých námitkách dále blíže specifikovali poškození jednotlivých nemovitých věcí v jejich vlastnictví.
11. Dne 26. 3. 2018 vydal Obvodní báňský úřad pro území krajů Moravskoslezského a Olomouckého rozhodnutí, kterým předmětnou hornickou činnost povolil, zamítl námitky žalobců a stanovil další podrobné podmínky povolení činnosti. V odůvodnění správní orgán s odkazem na žadatelem předložené znalecké posudky dospěl k závěru, že pozemky parc. č. X a X v k. ú. x, z jejichž spoluvlastnictví žalobci je dovozováno jejich účastenství v řízení, nebudou v důsledku hornické činnosti ohroženy, a tudíž žadateli nevznikla povinnost doložení vyřešení střetu zájmů.
12. K odvolání žalobců, ve kterém žalobci uvedli, že v první řadě nesouhlasí s tzv. odbornými posudky báňskými a hydrogeologickými, když znalci jsou tyto posudky účelově prováděny ve prospěch OKD, a to tím, že jako jediný zdroj používají podklady poskytnuté OKD, následně rozhodl dne 11. 6. 2018 žalovaný napadeným rozhodnutím, kterým odvolání žalobců zamítl.
13. Krajský soud se předně zabýval námitkou tzv. systémové podjatosti prvostupňového správního orgánu.

14. Dle ustanovení § 14 odst. 1 správního řádu, v rozhodném znění, každá osoba bezprostředně se podílející na výkonu pravomoci správního orgánu (dále jen „úřední osoba“), o níž lze důvodně předpokládat, že má s ohledem na svůj poměr k věci, k účastníkům řízení nebo jejich zástupcům takový zájem na výsledku řízení, pro nějž lze pochybovat o její nepodjatosti, je vyloučena ze všech úkonů v řízení, při jejichž provádění by mohla výsledek řízení ovlivnit.
15. Z ustanovení § 14 odst. 2 správního řádu, v rozhodném znění, vyplývá, že účastník řízení může namítat podjatost úřední osoby, jakmile se o ní dozví. K námitce se nepřihlédne, pokud účastník řízení o důvodu vyloučení prokazatelně věděl, ale bez zbytečného odkladu námitku neuplatnil. O námitce rozhodne bezodkladně usnesením služebně nadřízený úřední osoby nebo ten, kdo má obdobné postavení (dále jen „představený“).
16. V projednávané věci je zřejmé, že žalobci v průběhu správního řízení nikdy nevznесли jakoukoli námitku podjatosti úředních osob. Správním orgánům tedy nebyl dán žádný prostor pro jakékoli posuzování otázky, zda jednotlivé úřední osoby nejsou ve smyslu § 14 odst. 1 správního řádu vyloučeny. Pokud by totiž žalobci svou námitkou, třebaže nikoli včasnou, nepodjatost úředních osob v průběhu řízení zpochybnili, bylo by povinností správních orgánů se s takovou námitkou vypořádat (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 1. 2013, č. j. 1 As 89/2010-152, podle kterého *„Formulaci „k námitce se nepřihlédne“ obsaženou v § 14 odst. 2 správního řádu z roku 2004 je nutno vykládat tak, že o námitce podjatosti úřední osoby, která nebyla účastníkem řízení uplatněna bez zbytečného odkladu, se nerozhoduje samostatným usnesením. To však neznamená, že by se skutečnostmi, které jsou v ní uvedeny, neměl příslušný správní orgán vůbec zabývat.“*). Absence relevantních námitek ze strany žalobců v průběhu správního řízení však učinila posuzování této otázky bezpředmětné, a to také ve vztahu k posouzení jejich námitek vznesené v žalobě. Nadto, ani v žalobě žalobci kromě obecně formulované „systémové podjatosti“ prvostupňového správního orgánu dovozovanou z domnělých dlouhodobých vztahů úředních osob s osobou zúčastněnou na řízení, neuvedli žádné konkrétní okolnosti, které by mohly vzbudit o nepodjatosti úředních osob pochybnosti. Tato žalobní námitka tedy není důvodná.
17. Krajský soud v Ostravě však přesto považuje za potřebné se obecněji vyjádřit k žalobci namítané „systémové podjatosti“. Ta je totiž judikaturou dovozována za situace, kdy musí být z rozhodování určité věci vyloučeny všechny úřední osoby příslušného správního orgánu, včetně osoby stojící v čele úřadu, protože je překročena kritická míra systémového rizika podjatosti - tedy z důvodu, že v důsledku jejich zaměstnaneckého poměru k subjektu veřejné správy, který má k projednávané věci vztah, existuje reálné riziko, že by jejich postoj k věci mohl být ovlivněn i jinými než zákonnými hledisky (viz usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 20. 11. 2012, č. j. 1 As 89/2010-119). Z uvedeného tudíž vyplývá, že žalobci namítané vztahy mezi prvostupňovým orgánem a osobou zúčastněnou na řízení obsahově definici tzv. systémové podjatosti splňovat nemohou. Prvostupňový orgán totiž již z podstaty věci nemůže mít vztah k projednávané věci – povolení těžební činnosti, neboť se jej nijak materiálně, věcně, ekonomicky, ani jinak netýká; netýká se totiž zájmu správního orgánu. Povolením či nepovolením těžební činnosti se nijak nezmění postavení prvostupňového orgánu, ani nijak neovlivní jeho činnost. Není zde tedy dána existence reálné míry rizika podjatosti.

18. Je faktem, že ve správním řádu do nedávné doby chyběla výslovná úprava týkající se tzv. systémové podjatosti. Tento stav byl v důsledku judikatury správních soudů napraven zákonem č. 176/2018 Sb., kterým byl s účinností od 1. 11. 2018 do § 14 správního řádu včleněn nový odst. 2, podle kterého *„Úřední osoba není vyloučena podle odstavce 1, pokud je pochybnost o její nepodjatosti vyvolána jejím služebním poměrem nebo pracovněprávním nebo jiným obdobným vztahem ke státu nebo k územnímu samosprávnému celku.“* Důvodová zpráva k citovanému zákonu uvádí, že *„Uvedená varianta je v souladu názorem Nejvyššího správního soudu z roku 2004. Soud tehdy konstatoval, že samotný pracovní či obdobný poměr úřední osoby k územnímu samosprávnému celku, jež je účastníkem řízení, nemůže být bez dalšího důvodem podjatosti tohoto zaměstnance. Aby byly v takových případech dány pochybnosti o podjatosti konkrétního úředníka, musela by přistoupit ještě další skutečnost, např. důvodná obava z ovlivňování úředníka ze strany zaměstnavatele v konkrétním případě. V roce 2012 formuloval Nejvyšší správní soud nový pojem systémového rizika podjatosti. Dospěl k závěru, že v případech, kdy rozhoduje úředník územního samosprávného celku ve věci, která se přímo nebo nepřímo týká tohoto celku, není a priori vyloučen z rozhodování pro svoji systémovou podjatost, avšak je u něho dáno systémové riziko podjatosti, kvůli němuž je třeba otázku jeho případné podjatosti posuzovat se zvýšenou opatrností. V návaznosti na to soud vyjádřil tři základní kritéria, která musí být naplněna, aby došlo k překročení kritické míry systémového rizika podjatosti:*

- a) zaměstnanecký poměr úředních osob k subjektu veřejné správy (např. k územnímu samosprávnému celku),*
- b) zájem tohoto subjektu na výsledku řízení, resp. vztah tohoto subjektu k projednávané věci a*
- c) další skutečnosti, které mohou ovlivnit postoj úředních osob k věci jinými než zákonnými prostředky (např. jevy v politické nebo mediální sféře, zájem vlivných osob na výsledku řízení, kontroverzní povaha rozhodované věci).*

Z uvedeného plyne, že původně zamýšlená varianta je v souladu s judikaturou z roku 2004. S ohledem na pozdější judikaturu by však toto řešení neznamenal výrazný posun při řešení problematiky systémové podjatosti. Cílem navržené právní úpravy je proto reagovat na stávající judikaturu Nejvyššího správního soudu a upřesnit předpoklady pro vyslovení podjatosti úřední osoby.

Přestože navrhovaná právní úprava neřeší přímo systémovou podjatost, negativně vymezuje podmínky, při nichž může dojít k vyloučení úřední osoby ze všech úkonů v řízení; úřední osoba nebude moci být vyloučena, bude-li její domnělá podjatost vyvolána mimo jiné jejím služebním poměrem nebo pracovněprávním nebo jiným obdobným vztahem ke státu nebo k územnímu samosprávnému celku. Protože se tento důvod v námitkách systémové podjatosti objevuje nejčastěji, je nezbytné upravit zákon tak, aby tento institut nebyl častým důvodem vzniku procesních obstrukcí, jako je tomu dosud. Účastníci řízení úřední osobu často považují za podjatou z důvodu jejího vztahu k věci, který spatřují zejména v jejím služebním poměru, příp. pracovněprávním nebo obdobném vztahu ke státu nebo k územnímu samosprávnému celku, jehož správní orgán je orgánem příslušným k vedení řízení, ve spojení se zájmem tohoto subjektu na výsledku řízení, a namítají tak (systémovou) podjatost všech úředních osob tohoto orgánu. Navrhovaná právní úprava se proto snaží reagovat na stávající judikaturu, která § 14 správního řádu vykládá extenzivně, což ztěžuje aplikaci tohoto ustanovení správními orgány a vede k předávání věcí jiným než původně místně příslušným orgánům v příliš velkém počtu případů.“

19. Lze tedy uzavřít, že ve vztahu k žalobci namítaným vztahům mezi prvostupňovým správním orgánem a osobou zúčastněnou na řízení nelze hovořit o „systémové podjatosti“, natož existenci zvýšené míry rizika.
20. Pokud se týče žalobci namítaného nedostatečně zjištěného skutkového stavu v důsledku nesprávných závěrů znaleckých posudků, je třeba poukázat na to, že i tato námitka žalobců je velmi obecná. Žalobci opět v zásadě obecně dovozují podjatost znalců zpracovávajících znalecké posudky, přičemž tyto své úvahy opírají pouze o domnělé vztahy znalců s osobou zúčastněnou na řízení a z toho, že to byla osoba zúčastněná na řízení, která zadávala pro účely předmětného správního řízení znalecké posudky.
21. Žalobci k námitce podjatosti znalců neuvedli žádné bližší okolnosti, ze kterých by bylo možno dovodit závěry o jejich nepodjatosti. Neučinili tak ani ve správním řízení; pouze v rámci odvolání proti prvostupňovému řízení opět obecně namítli, že předložené posudky jsou znalci účelově prováděny ve prospěch OKD, a to tím, že jako jediný zdroj pro své znalecké posudky používají podklady poskytnuté OKD; podjatost znalců však nenamítli. Krajský soud, za aplikace § 14 odst. 7 správního řádu, v rozhodném znění, podle kterého se ustanovení odstavců 1 až 4 obdobně užijí také pro znalce a tlumočníky, dospěl k závěru, že uvedené námitky nemohou mít v projednávané věci relevanci. Obdobně jako u námitky podjatosti úředních osob nebyl ani ve vztahu k námitce podjatosti znalců otevřen správním orgánům prostor, aby se jí jakkoli zabývali. Prostor není otevřen ani krajskému soudu. Nicméně, dovozují – li žalobci podjatost znalců ze skutečnosti, že podklady pro zpracování posudků čerpali výhradně od osoby zúčastněné na řízení, je namístě připomenout, že je to právě osoba zúčastněná na řízení, která je jako žadatel o povolení hornické činnosti povinna ve smyslu § 10 odst. 1 zákona č. 61/1988 Sb., o hornické činnosti, předložit předepsanou dokumentaci; konkrétně pak dokumentaci požadovanou § 6 vyhlášky Českého báňského úřadu č. 104/1988 Sb., o hospodárném využívání výhradních ložisek, o povolování a ohlašování hornické činnosti a ohlašování činnosti prováděné hornickým způsobem. Je tedy logické, že osoba zúčastněná na řízení jako žadatel předá pro účely zpracování předepsané dokumentace, tedy také znaleckých posudků, znalcům své podklady. Krajskému soudu není zřejmé, z jakých jiných než osobou zúčastněnou na řízení předložených podkladů by znalci měli při zpracování posudků pro účely žádosti vycházet.
22. Příslušnému správnímu orgánu samozřejmě nic nebrání, aby následně, pro účely rozhodnutí o žádosti o povolení hornické činnosti zadal sám zpracování případných dalších posudků, to ovšem v případě, že bude mít relevantní pochybnosti o závěrech žadatelem předložené dokumentace. Správní orgány obou stupňů však v předmětném řízení žádné relevantní pochybnosti neměly a žalobci tyto pochybnosti u správních orgánů svými obecnými námitkami nevznesli. Námitky stran správnosti posudků nejsou nijak konkrétní, krom nesouhlasu s jejich závěry. Žalobci nevznesli konkrétní relevantní argumenty, týkající se např. postupů či metod zpracování posudků atd. Za relevantní přitom nelze považovat konstatování, že v letech 2005-2014 docházelo v oblasti, pro kterou je posudek zpracováván, k poklesu půdy o 150 cm, zatímco nynější posudky hovoří o poklesu menším. Jedná se o jiné období povolované hornické činnosti s odlišnými podklady. Krajský soud ze všech uvedených důvodů ani nepřistoupil k bližšímu přezkumu závěrů posudků, tedy ani k zadání posudků soudem.
23. Jako důvodnou nemohl krajský soud posoudit ani námitku nepřezkoumatelnosti napadeného rozhodnutí, resp. rozhodnutí prvostupňového. Z obou rozhodnutí totiž

vyplývá, že správní orgány obou stupňů se podrobně zabývali jednotlivými žalobci vznesenými námitkami; tyto byly shledány nedůvodné, přičemž v obou rozhodnutích je podrobně vysvětleno, z jakých důvodů.

24. V zásadě jediná v tomto řízení relevantní námitka žalobců směřuje k tomu, že nebyly dosud vyřešeny tzv. střety zájmů týkající se dotčených pozemků ve vlastnictví žalobců. Žalobci svou námitkou míří na úpravu § 33 horního zákona.
25. Podle § 33 odst. 1, 2 horního zákona, jestliže jsou využitím výhradního ložiska ohroženy objekty a zájmy chráněné podle zvláštních předpisů, objekty a zájmy fyzických nebo právnických osob, jsou organizace, orgány a fyzické a právnické osoby, jimž přísluší ochrana těchto objektů a zájmů, povinny ve vzájemné součinnosti řešit tyto střety zájmů a navrhnout postup, který umožní využití výhradního ložiska při zabezpečení nezbytné ochrany uvedených objektů a zájmů. Organizace je povinna před zařazením příslušných prací do plánu otvírky, přípravy a dobývání dohodnout se s orgány a fyzickými a právnickými osobami, kterým přísluší ochrana objektů a zájmů podle odstavce 1, o tom, zda ohrožený objekt nebo zájem se má chránit, v jakém rozsahu, popřípadě po jakou dobu a dohodu předložit krajskému úřadu k zaujetí stanoviska. Dohoda je platná, jestliže krajský úřad do 1 měsíce od jejího předložení nevyjádří s dohodou nesouhlas. Povinnost uzavřít dohodu se nevztahuje na případy, kdy střety zájmů byly vyřešeny při stanovení chráněného ložiskového území, dobývacího prostoru, popřípadě při projektování, výstavbě nebo rekonstrukci dolu a lomu a jestliže postup při jejich řešení stanoví zvláštními předpisy.
26. Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 25. 1. 2018, č. j. 2 As 196/2016-33, na který ostatně odkazují žalobce i žalovaný, vymezil, že „I. Řešení střetů zájmů dle § 33 zákona č. 44/1988 Sb., o ochraně a využití nerostného bohatství, představuje jakožto zvláštní institut horního práva ochranu věcných práv a jiných chráněných zájmů (zejména život a zdraví) fyzických a právnických osob ohrožených hornickou činností. Pojem „ohrožení“ je třeba odlišovat od pojmu „dotčení“, který slouží k určení okruhu účastníků správního řízení a vztahuje se k zásahu nižší intenzity. Hrozba újmy dle § 33 zákona o ochraně a využití nerostného bohatství musí být vzhledem k podmínkám v místě reálná a její intenzita musí být srovnatelná se zničením, poškozením či podstatným snížením některého z užitných parametrů daného objektu (zvýrazněno krajským soudem). Okruh zájmů a osob ohrožených hornickou činností je oproti vymezení účastníků řízení třeba vykládat restriktivně, nikoliv však tak, že se zúží pouze na osoby, na jejichž pozemcích bude hornická činnost probíhat. II. Odpovědnost za řádné vymezení okruhu zájmů a osob ohrožených hornickou činností, které je třeba provést na základě odborného (zpravidla znaleckého) posouzení konkrétních geologických a jiných podmínek v území, nese v první řadě těžební organizace. Doložení vyřešení střetu zájmů dle § 33 zákona č. 44/1988 Sb., o ochraně a využití nerostného bohatství, je nezbytnou podmínkou pro vyhovění žádosti o povolení hornické činnosti. Za účelem ověření, že střet zájmů byl v území řádně vyřešen, je správní orgán povinen na základě odborného posouzení jasně vymezit okruh ohrožených zájmů a osob, jichž se řešení střetu zájmů týká. Do odůvodnění svého rozhodnutí zahrne popis konkrétních podmínek v území a předpokládanou intenzitu zásahu hornické činnosti do jednotlivých zájmů“.
27. Ze správního spisu, resp. z napadených rozhodnutí, přitom vyplývá, že žádná z nemovitostí ve (spolu)vlastnictví žalobců není ohrožena využitím výhradního ložiska, neboť nebyla zjištěna hrozba újmy žalobců, která by dosahovala potřebné intenzity – tedy,

jak je uvedeno v citovaném rozsudku, takové, která by byla srovnatelná se zničením, poškozením či podstatným snížením některého z užitných parametrů daného objektu. Účastenství žalobců v předmětném řízení je dovozováno ze spoluvlastnictví pozemků parc. č. X a X v k. ú. x, které jsou v katastru nemovitostí vedeny jako ostatní plocha se způsobem využití neplodná půda (ostatně žalobci ani tuto skutečnost nerozporovali). Lze se ztotožnit s žalovaným, že povolením hornické činnosti, resp. využitím výhradního ložiska sice dojde podle skutkových závěrů učiněných v rámci správního řízení k dotčení těchto nemovitostí, nikoli však k jejich ohrožení, neboť zjevně nedojde ke změně možnosti využití pozemků. Z uvedeného vyplývá závěr, že správní orgány nepochybily, pokud ve vztahu k nemovitostem ve vlastnictví žalobců nevyžadovaly po žadateli – osobě zúčastněné na řízení – doložení vyřešení střetu zájmů dle § 33 horního zákona.

28. K tomu je zároveň zapotřebí uvést, jak již ostatně učinil žalovaný v napadeném rozhodnutí, že tím není dotčeno právo žalobců na náhradu škody, která by jim případně v důsledku povolené hornické činnosti vznikla (viz § 36 a 37 horního zákona).
29. Krajský soud tedy uzavírá, že neshledal žalobní námitky žalobců důvodné, a proto žalobu podle § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl.
30. O náhradě nákladů řízení mezi účastníky bylo rozhodnuto podle § 60 odst. 1 s. ř. s., když procesně úspěšnému žalovanému nebyla přiznána náhrada nákladů řízení proti žalobcům, neboť jeho náklady nepřesáhly běžnou úřední činnost. Ve vztahu k osobě zúčastněné na řízení soud o nákladech řízení rozhodl dle § 60 odst. 5. s. ř. s.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku **lze** podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů od doručení tohoto rozhodnutí k Nejvyššímu správnímu soudu.

Ostrava 15. května 2019

Mgr. Jiří Gottwald
předseda senátu